

Пошто је рефракционни сачинитељ $k = 0,13$ то налазимо

$$\frac{e^2}{2r} (1 - k) = 0,02 \text{ м.}$$

И тако добијемо:

$$Nk = 494,46 + 1,30 + 10,27 + 0,02 = 506,05 \text{ м.}$$

При тригонометриском одређивању висине на веће даљине изнад 500 метара у питању су најчешће већи број тачака, које се мерењем висинске разлике везивају у једну тако звану тригоном. висинску мрежу.

Слика 5 показује нам такву мрежу у којој су дате апсолутне коте за А и В за одређивање апсолутне коте осталих тачака мерени чу у А, В, Е и D стрелицом означени зенитни углови. За рачунање оваке тригоном. висинске мреже потребно је изравнање.

P. S. у прошлом броју Св. 5 и 6 поткрала се једна штампарска грешка.

За једначину (5) треба да стоји $N\alpha = \dots$, а не $N\beta =$

Извод је преведен из III. књиге Vermessungskunske од Prof. Dr. Ing. P. Werkmeister.

Ing. M. X. Видојковић

Неколико речн о организацији геомегарског позива

У Србији је 1890 г. основана земљомерска школа као саставни део тадање Велике школе (Универзитета). Та је школа дала око 200 геомегара. Немци су због тога честитали тада младој Краљевини за напредак у катастровану.

Школа је основана јер је појимање о катастарском премеру било расветљено и утврдило се, да старе баштинске књиге „Б“ (буки), које су сачињене на основу пописа од 1884 године нису биле добре.

Пошто је било људи којима је могао премер, а затим катастроване да се повери, то је одмах и под Пр. бр. 4377 још 6. априла 1891 године у Београду усвојен предлог Ката-

старског одбора, да се катастарски премер у Краљевини Србији изврши по пруској мустри и правилнику. Тај је правилник био у Пруској штампан. Њега су чланови нашег Катастарског одбора превели. Штампан је код нас о трошку нашег Министарства финансија, благодарећи увиђавности тадањега Министра финансија Мише Вујића.

По овоме правилнику рад је и отпочет, али су катастарске операције 1894 године обустављене.

Раније, 1888 године основан је био Краљевско српски геодески завод Велике школе (Универзитета) у Београду

Триангулисање у Србији отпочето је тек 1899 године, а пре тога, године 1890 издана је професора М. Ј. Андоновића прва свеска Више геодезије са особитим погледом на Катастарски правилник, друга је свеска издана 1897, трећа 1898 године.

Катастарско одељење Општине града Београда основано је тек 1904 године, на чијем је челу био инжењер Балта.

Ово би на брзу руку био најкраћи преглед успеха ондашњих геодеских прегалаца на остварењу Катастарског премера, као и оснивања земљишнога катастра код нас. Тај је похват био од тако огромнога значаја и од тако силовитог потеза, да и данас ми сви још увек налазимо надахнућа у тим радовима.

То је оно што се похвално код нас урадило пре рата.

После уједињења, 1919 године основана је Генерална дирекција, сада Одељење катастра при Министарству финансија.

Тај смо рад пратили, он нам је добро свима познат.

Геодезија је врло стара наука. У њој се не може лако новачити. Оно што је за катастар важно, што се и ново појавило, било би (аеро) фотограметриско снимање, а то је — детаљ.

Да се помоћу перспективних слика добије пројекција, која би одговарала геометријској, још крајем 18 века, један француски научник ово је покушао. Разуме се, да тек усавршавањем инструмената могло се приступити извођењу фотограметрије. Оптички је допринела, да се добију такве слике које су испуњавале услов, да се фототеодолитом добивене слике могу употребити као геометријске слике које централне пројекције.

Ову је методу објаснио у својој књизи геодески генерал г. Јосиф Ђорђевић, редовни професор која се књига добија код писца у Београду Капетан Мишина 5, која је иначе од.

свих геодеских стручњака препоручена како за потребе студената, тако и за све геометре и геодетске инжењере.

Геометарско удружење Краљевине Југославије обратило је пажњу на сређивање катастарског питања код нас и стога је у својој резолуцији истакло ово одлучно гледиште:

Планови да су израђени по *модерним* методама, али тако да служе свима техничким сврхама, стога треба да је хоризонтална и вертикална пројекција верно представљена а прецизност планова да је према савременим допуштеним оступањима. Катастар треба да се проведе једино тако, да у једном надлештву уз катастар буду израђени и катастарски регистри — баштинске књиге — т.ј. катастар и грађевинска да буду једно надлештво.“

Клуб Геодеских инжењера схватајући све ово овакав је став заузело по овом питању:

Да се што пре најенергичније приступи снимању државне територије као битном услову за могућност развитка техничке делатности и најшире примене техничке науке у циљу унапређења наше земље, те да у томе правцу треба, на сваки начин да се спроводи напредак геодеске технике и техничке администрације, препоручујући као најзгоднији начин снимања великих површина путем фотограмetriје (аерофотограмetriје). Потребна је прво израда детаљног плана у повољној, великој размери а тек онда на основу тога плана израда карата за разне циљеве у потребним, мањим размерама фотографским репродукцијама. Да би се омогућио такав рад наравно треба снимку ове врсте да претходи триангулација, као и нивелман“.

У културном свету Геодезија се сматра као државно економска чињеница. Односно, сви правници, економисти, привредници, индустријалци, културтехничари, финансисти, сва интелигенција гледишта је, да је неопходно потребно имати исправан елаборат који у свима приликама треба да има правну односно стварну вредност у погледу земљишне сопствености свакога грађанина; јер, свима чињеницама народне привреде, железници, индустрији, трговини, земљорадњи, рударству, пошти, шумарству ит.д. да добију јачи полет, у многome ће помоћи катастар.

Дакле, с обзиром на важност наше струке, геометар — функционер може да претендујена врло повољан материјалан и моралан положај у друштву.

Као слободан практичар геометар мора ишчекивати од државе званично признање и дефиницију његове акције у сврси сигурности, како званичних органа тако и приватних личности.

Геометар треба да добије положај у друштву сличан положају адвоката, инжењера или лекара.

Наша земља још увек стоји пред геодеским операцијама већега обима. Неопходно је стога потребно школовати људе за рад на катастру. Врло је непријатно ако се заиста школе или геодеске академије буду затварале, јер би то било штетно. Потребно је основати геодески отсек код нас на факултету а допустити свима дипломираним геометрима упис на тај отсек.

На томе су отсеку предвиђени следећи предмети: математика, нацртна геометрија, физика, топографско цртање (картографија и ронд писање), књиговотство, геодезија, практични радови, графичко рачунање и интегровање, техничка механика са армираним бетоном и потенцијална теорија, катастарски премер и правилник, картирање и цртање планова, детаљно испитивање инструмената, астрономија (сферно и практична астрологија и географско опредељење места), енциклопедија инжињерских грађевина, енциклопедија хидротехнике, основи Више геодезије, практични радови, уређење градова, премеравање вароши, Виша геодезија, триангулација, картографија, фотограмetriја, трасирање и израда железница и путева, метода суме најмањих квадрата, културтехника, израда баштинских књига, комасација и остале аграрне реформе, основи финансија, порески закон, политичка економија, енциклопедија права, репродукција планова и карата, испитивање земљишта са бонитирањем, фотографија, метереологија, физичка геодезија. Такав би студент требао да изради следеће задатке и пројекте: из нацртне геометрије 30 задатака, из графичког рачунања и интегровања 10 задатака, из енциклопедије инжењерства два листа, из топографског цртања, калиграфије и ронд писања 4 свеске, из топографског кључа 2 листа, из геодезије један ситуациони план с нивелманом снимљен самостално или под упуством дотичног наставника с прилогом рачунских података, из геодеских вежбања 5 листова, из картирања и цртања планова 4 листа, из детаљног испитивања инструмената 5 реферата о инструментима са одговарајућим цртежима из књиговотства 3 примера простог, један пример двојног и један пример државног књиговотства, из енциклопедије хидротехнике 2 листа, уверење

о учествовању на геолошкој екскурзији са рефератом, уверење да је био на практичним радовима из астрономије (одређивање меридијана, географске ширине ит.д.), два уверења са практичних радова из геодезије после прве и друге године. Са других практичних радова подносило би се уверење са прилогом: из ниже геодезије поред 15 дана проведених са техничарима, да се да један блок самостално снимљен, а из више геодезије одређивање меридијана, мерење основице, опажање триангулације, прецизни нивелман, одређивање географске ширине и дужине. Затим из више геодезије и методе суме најмањих квадрата, из уређења градова један пројекат, из картографије најмање 3 рада, из трасирања и израде железница, путова и градских улица један пројекат, из културтехнике 2 рада, из фотограметрије 1 снимак (план), из израде баштинских књига с обзиром на катастарки премер један рад, из комасације и остале аграрне реформе 1 пројекат, из репродукције планова и карата 1 рад, из физичке геодезије 1 рад.

Они геометри који имају најмање две године праксе и положени државни стручни испит требало би да добију потврду не само за теориску већ и за практичну спрему, за позив геодеског инжењера, а за време школовања добијали би половину од оних својих принадлежности.

На овај начин сигурно да би добили одлично спреман кадар геометара за све врсте геометарске праксе, тако да би потпуно њихова спрема задовољила потребу свеколике администрације по овоме питању у нашој држави.

Било би потребно, да се у овоме смислу донесе резолуција на главној годишњој скупштини. Данашњи наш геометарски подмладак на завидној је висини, те сигурно да кад добије и универзитетске квалификације, да ће потпуно стати раме уз раме са свима геометрима културнога света и у фактичном и у формалном смислу.

Рад тих будућих геодетских инжењера саегајаће се из *Геодезије у целој пространости* (триангулације свију редова предвиђене катастарским правилником; прецизни нивелиан свију редова; полигоне и мрежн линија за детаљисање; детаљни нивелман и детаљно снимање свију врста заједно са фотограметријама, па ма било по питању друмова или у сврхама железничким, рударским, шумским, културтехничким; планови и карте свију врста са изохипсама и њихова репро-

дукција) и из све врсте Геодетске праксе (катастар; комасација — груписање; парцелација — деоба; регулација и нивелација насеља и паркова — урбанизам; баштинске књиге; трасирање путова и железница; културтехничка — исушивање и наводњавање; остурања од поплава; сви остали радови топографски и катографски са репродукцијама и сва пројектовања, рачунања, као и контролисање и оверавање свега поменутог).

Када је још 1890 г. могла Земљомерска школа да буде саставни део Велике школе, онда сигурно, да после четрдесет и више година неопходно је потребно да геометарски (геодески) отсек буде заступљен равноправно на нашем универзитету као и остали отсеци (грађевински, машински, технолошки, електротехнички, архитектонски.)

Сметању напретка геодезије код нас могу да буду само они који желе да нашем пожртвованом геометарском сталежу ометају оно образовање које захтева њихов углед у друштву, који су стекли својим прегаоштвом.

Ако се пре извесног времена није могло ово учинити сада када су ове, послератне генерације геометара доказале, да су на достојној висини геометарскога позива мора геометри да добију сатисфакцију у признању факултетскога образовања у геометарскоме позиву, те да *геометар добије признање свога угледа равноправно са сваким инжењером.*

Геом. Дим. Милачић.

Средње техничке школе и дипломирани техничари

И ако је геодетска струка јасно издвојена од осталих грана технике, а позив геометра тачно опредељен, нас геометре, као техничаре мора донекле занимати и целокупна остала техника.

Техничар, који има шире погледе на свеукупну техничку делатност, долази тиме у просвећеније раднике и тада је у

стању јасније да схвати и задатак своје струке, а и свој лични положај како у техничком погледу, тако и у социјалном животу.

Сталеж дипломираних техничара и по своме стручном образовању, и по свом социјалном положају спада у ред стручних раденика врло блиских нама геометрима, а како пак појава дипломираних техничара из Средњих техничких школа, у извесним пределима наше Краљевине, претставља један новитет, пропраћен са читавим низом проблема, врло је интересно позабавити се њима и по могућству допринети разјашњавању извесних појмова.

Пре свега, пошто техничке средње школе претстављају још увек нову појаву, може се поставити питање, да ли су нам оне уопште потребне и шта ми добијамо са њима. Истовремено, поставља се и питање, шта су дипломирани техничари, као и да ли су нам они потребни. Између свију постојећих наука, техника је најизразитији претставник данашњице; она стоји у тесној вези са економским напретком и просперитетом држава. Из тога разлога све, државе поред неговања осталих наука, највећу пажњу посвећују развоју технике, како на чисто научном пољу, тако и у практичном смислу, где се у главном ради о примењивању тековина техничких наука. И у једном и у другом смислу, данас се тежи што већем савршенству, те се мора вршити одабирање и људства и средстава, који се стављају у службу технике, пошто се примитивним начином ниуком случају не може приступити решавању деликатних и сложених проблема и захтева савременог пословања.

Захваљујућу лабораториским истраживањима, експериментисањима, као и разним срећним идејама, техничке науке су се нагло усавршиле, те се може рећи, да оне, и ако не претстављају коначни резултат људскога ума, данас стоје на завидној висини. Ови научни резултати сматрају се као интернационална својина, те је у корист сваке државе, да их што боље упозна и искористи, а дужност, да и сама са своје стране допринесе њиховом даљем усавршавању.

Позив Техничког факултета јесте да савесно и детаљно проучава и прати савремене техничке науке и да ради на њиховом усавршавању. Даља дужност универзитетски образованих техничара јесте, да у виду наставног особља, упрошћене резултате техничких наука распростиру даље; да одржавају везу између науке и људи који се практично баве техником и најзад

да и сами практично приступају решавању најделикатнијих техничких проблема и задатка за које је потребно дубоко познавање техничких наука.

Техничке средње школе пак дају нам људе, који су најпогоднији за практично искоришћавање свију резултата модерних техничких наука.

Научни резултати у техници обично су тако формулисани и упрошћени, да онај који се практично бави техником не мора, а и не може да води стално рачуна о свима оним замршеним путевима, којима се до истих дошло. Зато онај који намерава да се бави практичним примењивањем технике, не мора да пролази кроз Технички факултет, као највиши форум за технику, већ се може кроз Техничку средњу школу и брже и практичније оспособити за обављање своје службе и коришћење заједници.

Стручне средње школе и у другим гранама људске делатности, као што су банкарство, трговина, пољопривреда, настава, лекарство и т. д. дале су исто тако најбоље резултате. Оне у погледу познавања науке стоје на довољној висини, а међутим много су ближе практичном животу, те су од њих и практичне користи много веће. Проучавање чисте науке удаљује од обичног живота, и зато се тешко може наћи човек који је истовремено способан и за науку и за праксу, обично се развија једно на рачун другог. У интересу је сваке државе, да има што већи број људи који ће интелигентно, савесно и практично умети обављати разне свакодневне послове компликованог апарата данашњег друштва. Еволуцијом технике друштво и живот преображени су, те класичне гимназије све више губе од свога значаја и вредности, док Средње стручне школе разних струка силом прилика долазе на место њих и обрађујући више практичан живот а мање чисту науку, стварају кадар најспособније грађана, војника и раденика.

Оснивање Техничких средњих школа у нашој Краљевини у главном је радо и са симпатијама примљено. Али кад је дошло до практичног увођења дипломираних техничара у посао и у живот, наишло се је на многе сметње, које су још увек актуелне и против којих се ми сви морамо борити, пошто су оне штетне по целокупну нашу индустрију и технику.

За увођење дипломираних техничара у живот, пре свега требало би уклонити велики број странаца, који се налазе у нашој индустрији у виду разних техничких стручњаци. И сами по-

слодавци, који су се свикли на те људе, одупиру се увођењу дипломираних техничара у своје послове, заборављајући да је општи интерес и њихов и државе да се створи национална радна снага, која би између осталог била и јевтинија.

Познато је да је прва генерација београдске Техничке средње школе ступила у живот 1928 године, у времену кад није било ни једног закона у земљи, који би за територију пређашње Србије и Црне Горе прописивао каква права у самосталној техници имају свршени ученици техничких средњих школа. У Србији је раније постојао једино Технички факултет, те је дипломиране инжењере и архитекте закон само и предвиђао, као једине техничке органе са искључивим правом за вршење свију техничких послова и пројеката. Истовремено са појавом дипломираних техничара, појавило се је и питање прописивања улоге и права истих. Приликом решавања овога питања, природно, сукобили су се интереси факултетски образовани инжењера, са интересима свршених ученика Техничких средњих школа. Инжењери и архитекти, нарочито у оним крајевима, где су раније имали искључиво право, за све техничке послове, настајали су, свим силама, да то право и даље задрже за себе и да га ниуколико не преносе и на дипломиране техничаре. Зашто су осниване Средње техничке школе и шта ће радити свршени ученици истих, њих као да се није тицало.

Техничка средња школа у Београду основана је по угледу на сличне школе у иностранству, као и на школе које су већ постојале у Сарајеву, Љубљани, Загребу и т. д. У свим државама свршени ученици оваквих стручних школа имају широко поље самосталног рада на пројектовању и извођењу техничких објеката у јавној пракси. У пределима наше Краљевине, који су припадали бившој Аустроугарској морнахији, важили су закони, по којима су дипломирани техничари имали одговарајући права самосталног рада. Министарство трговине и индустрије прописало је недавно Законом о радњама границе до којих могу ићи дипломирани техничари у пословима, чиме су постављене бар неке основе за развијање ове класе техничара код нас.

Још није ни дошло до потпуног примењивања овог Закона, а од стране инжењерских организација предложен је Закон о овлашћеним инжењерима, која у чл. 15 набраја без мало све техничке послове, као искључиво право овлашћених

инжењера, одричући за то способност сваком другом па и дипломираним техничарима Средњих школа. Ово једнострано посматрање и искоришћавање свију техничких послова у личну корист, извесне класе људи, штетно је по нашу технику, јер су дипломирани техничари врло потребни за наш технички прогрес, те се њихово учешће мора осигурати код свију техничких послова.

Све наведене штетне утицаје за практично увођење дипломираних техничара у техничке послове требало би енергично отклонити, јер то захтевају интереси наше националне технике и индустрије. Наше техничко законодавство треба увек да води рачуна и о дипломираним техничарима и да у пуној мери омогући практичну корист од постојања наших техничких средњих школа.

Геом. Драгиша Распоповић

Услови и начин рада

У сваком раду — ма које врсте биос — један од најважнијих и најсудбоноснијих услова за успех јесте: добра техничка страна посла, односно организација рада. Ако ње нема, све се, делимично или сасвим, троши узалуд: и знање, и уложена снага — и инвестирани капитал — једном речју — све. Као што се види, она игра пресудну улогу. Из тога — ми геометри — треба да извучемо поуку.

Други важан фактор јесте: *знање*. Зато, кад се нешто ради, треба прецизно знати шта се хоће урадити, иначе је успех сасвим случајан, а неуспех редован.

Горе поменути чиниоци — узимају се у обзир — наравно само онда — ако у исто време, постоје и материјални услови за извршење рада.

Ова правила — као што је речено у почетку, *важе за све врсте рада*. Зато ми треба да их се у потпуности придржавамо, и из њих извучемо практичну поуку.

Пример: како смањити, односно укинути, прековремени неплаћени рад? (под прековр. непл. радом се подразумева

она количина рада која се уради за време *преко* 8 h. дневно, кад то продужење рад. времена траје дуже него што је законом предвиђено).

Дакле: како га укинути?...

— *Само и једино*, ако сви једногласно и једнодушно захтевамо укидање истог. Зашто? — Зато што је неправедно и незаконито, зато што иде на штету нашег здравља, на штету наших материјалних и *укућних животињних интереса*. Чак би брло неправилно плаћати један 12-то часовни или 13-то часовни дневно радни сат, исто као 7 — ми или 8 — ми по реду — јер су први много опаснији по организам — и захтевају далеко већу плату од других. — Шта треба рећи кад о неком плаћању тих 12-их, 13-их, 15-их и 16-их часова нема ни помена. Овако дуго бар *легализовано радно* време није постојало ни у једној модерној европској држави чак од оног тешког периода (по оне који су познатог у историји), када су радници припадали газдама — као сада што припада еспап. И — да би ми отклонили ову опасност, прековр. рад која долази од „минимума“, и која поразно утиче на наше животе — (организме): повећана наклоност туберкулози и другим опасним обољењима, ми морамо сви — једногласно одлучно, захтевати, писмено — на надлежна места — и тражити регулисање законског радног времена, а не регулисање минимума!!!, јер се у извесним приликама, ма и са најмањим минимумима (а камо ли са „овима“ — који и не заслужују то име), да изиграти законско радно време. Са остварењем горњег захтева, теренске прилике и радно време ће диктирати минимуме — (како треба.), а не минимуми радно време као сада. Дакле најважније питање на дневном реду јесте: *регулисање законског радног времена, ња према томе и укидање прековременог — нејлаћеног рада*, који је кад — кад исто толики колико и зак. радно време. На терену се мора радити по 12 — 14 до 16 часова — да би се удовољили минимуми. Са повољним решењем горњег проблема, релативна вредност наше плате, (однос између рада који нам се враћа у виду новца и вишка рада) би се знатно повећала, а остало слободно време могло би се корисно употребити: дала би се могућност даљег студирања и образовања појединцима; смањила би се наклоност према болестима — па према томе и смртност и животне прилике — геометара у Одељењу катастра, би се увелико побољшале.

Ето, по мом мишљењу, основни и најважнији проблем, чије је решење без одлагања и чије ће повољно решење прокрцити пут свим осталим.

То ће нас коштати свега: *рећи исјину*, што није никаква кураж!

Rad sekcije Savske banovine u Zagrebu

Upravni odbor ove sekcije održava redovito svaki mjesec jedan puta svoje sastanke na kojima se raspravlja o staleškim pitanjima uobće, koja se odnose naročito na geometarske prilike u Savskoj banovini, kako iz vlastite inicijative, tako i povodom konkretno podnesenih pismenih podnesaka pojedinih članova.

Podnešeno je više predstavaka na pojedine vlasti od kojih je sekcija na neke već primila rješenje.

Tako spominjemo rješenje banskog stola od 8. IX. 1932. br. 13349 prs. 1932. VIII. 56/1917:

„Svim kr. kotarsko-zemljoknjižnim sudovima.

Povodom predstavke udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije, sekcija Zagreb, upućuju se svi područni sudovi na postojeće propise o kopiranju zemljišno-knjižnih mapa, koji su sadržani u zakonu o katastru zemljišta (Z kat) u Pravilniku za održavanje katastra (P kat) i pravilniku za vođenje zemljišnih knjiga (P z k) i to naročito na sljedeće odredbe.

Po § 55 Pzk ne može se dozvoliti kopiranje Zk planova već samo izradba skica slobodnom rukom i olovkom.

Po čl. 43 Zkat. i čl. 195 Pkat. moraju se kopije vaditi iz kat. planova. Dok kat. planovi ne budu dopunjeni, mogu se ovlaštena lica služiti zemlj. knj. mapama na području ovoga banskog stola (vidi čl. 195 Pkat.). Lica, kojima je dozvoljeno kopiranje planova, navedena su u čl. 297 Pkat i u Uredbi Ministarstva Finansija od 15. januara 1932. br. 1100/V. Službene novine od 22 januara 1932 br. 16-VII.

Pozivlju se svi sudovi, da se strogo pridržavaju svih propisa, i da ne dozvoljavaju kopiranje neovlaštenim osobama.

Podjedno se upućuju sudovi, da ovlaštenim licima po mogućnosti odredbe za kopiranje prikladno i dovoljno osvijetljeno mjesto i da istim licima u opravdanim slučajevima dozvole ko-

piranje i rad i izvan satova određenih za primanje stranaka, ali unutar uredovnoga vremena.

Predsjedništvo kr. banskog stola.

U Zagrebu dne 8. septembra 1932.“

Našu predstavku podnešenu Ministarstvu Finansija, odelenje za katast. i drž. dobra za izmjenu čl. 297 kat. pravilnika VII dio II. odeljak u pogledu naplate takse za kopije, koje uzimaju ovl. civ. geometri kod katastarskih uprava, te kopija cjelih sekcija, a koju naplatu je naša sekcija tražila, da se ukine i da se dozvoli kopiranje cijelih sekcija grafički snimljenih katastralnih općina na području Savske banovine, Ministarstvo Finansija nije uvažilo.

Glede neovlaštenih lica, koje se bave geom. praksom poduzela je sekcija sa uspjehom različite korake. U tome je sekciji osobito išao na ruku odsjek za katastar i drž. dobra Savske financ. direkcije u Zagrebu.

U jednom konkretnom slučaju primila je sekcija sljedeći dopis:

„Savska financijska direkcija u Zagrebu

VI. Odsek za katastar i državna dobra.

Broj: 264649

7540-VI. 32.

Katastarskoj upravi u

Već od duže vremena bavi se g. Borota Mladen, neovlašteno privatnom geometarskom praksom.

G. Borota nije mogao dobiti ovlaštenja, jer nema potrebite kvalifikacije, i zato se je služio svim mogućim sredstvima kako bi ipak te radove potajice mogao izvršavati i da izbjegne posledicama važećih zakonskih propisa.

Da se tome stane na put, pozivate se, da ni u kom slučaju ne uzimljete u ispitivanje diobne planove koji budu dolazili toj upravi od g. Borote Mladena direktno, ili od kojeg drugog ovlaštenog lica sa vršenje geodetsko geometarskih radova, a postoji temeljita sumnja, da je premjer izvršio g. Borota.

U prvome i drugom slučaju imaju se odnosni diobni nacrti uz predlog dostaviti ovoj Direkciji, da se u smislu čl. 45 uredbe Broj 1100/V od 15 januara 1932 g. postupi protiv g. Borote odnosno, da se u smislu čl. 39 i točke 5 čl. 44 iste Uredbe po-

stupi i protiv onog ovlaštenog lica, koje je overilo diobne planove izradene od g. Borote.

Gdegod se Borota pojavi, ima mu se putem nadležnog sreskog načelstva, zabraniti svako premjeravanje na terenu i istovremeno izvjestiti o tome ovu Direkciju.

Potvrdite prijem ovog naređenja.

Zagreb, 3 novembra 1932.

Šef odsjeka
Ing. *Ivon* s. r.

Udruženju Jugoslovenskih geodeta i geometara, sekcija Zagreb.

Na znanje sa molbom, da skrenete pažnju svim članovima ovl. civ. geometrima na točku 5 čl. 44 Uredbe br. 1100/V od 15. januara 1932. g. i da ih upozorite na sve posljedice u smislu iste uredbe, kada bi se tko od njih usudio ovjeriti koji diobni nacrt g. Borote ili bilo kojem kojem neovlaštenom licu za vršenje civilne geometarske prakse.“

Ista takova odredba izdana je 18. V. 1932 za Viktora Met-hudi-ja, koji se također kao neovlašteno lice bavi geometarskom praksom.

U svrhu obavještanja svojih članova primila je sekcija sljedeći dopis:

„Br. 16906 prs. 1932. VIII. 22/1926. Predsjedništvo kr. banskog stola svim kr. kotarskim sudovima (zemljišno-knjižnim).

Načelstvo sreza Zagrebačkog saobčilo je ovamo pod br. 32309-1932, od 28 septembra 1932 da su u zadnje doba učestali slučajevi, da zemljoposjednici otuđuju pojedine katastralne čestice svoga posjeda ili dijelove istih kao gradilišta, a da nemaju propisane dozvole za parcelaciju. Novi vlasnici takovih čestica dolaze u vrlo nezgodan položaj, kada tražeći od nadležne vlasti dozvolu za podignuće stanbenih i gospodarskih zgrada budu sa molbom odbijeni s razloga, što vlast nije odobrila parcelaciju i time trpe materijalnu štetu.

Upozoravaju se svi područni sudovi na naređenje § 54. građevinskog zakona od 7. juna 1932 br. 21743 (vidi Sl. Novine od 16. juna 1931. god. i Narodne Novine od 14. juna 1931) po kojima se parcelacija zemljišta u granicama regulacionog plana može izvršiti samo po parcelacionom planu, koji odobri općina

i da se samo po tako odobrenim planovima može provesti parcelacija u zemljišnim knjigama.

Prednje se saobčuje radi strogog održavanja.

Predsjedništvo kr. banskog stola.

U Zagrebu, dne 10. oktobra 1932.

Kosanović, s. r.

O tome se obavješćuje udruženje civilnih mjernika na ruke predsjednika Kurent Milana geodeta u Zagredu, Duga ul. 22.

Kr. katarski sud II kao zemljišno-knjižni sud.

U Zagrebu, dne 9. novembra 1932.“

O rešenjima različitih po sekciji podnešenih predstava, a na koje sekcija još nije primila odgovore, obavjestit će se putem vjesnika članovi udruženja, kada ta rešenja sekcija primi.

Скупштина Удружена геометара и геодета Секција Дунавске бановине у Новом Саду

Дне 12 фебруара 1933 год. одржана је годишња скупштина Удружења геометара и геодета Секције за Дунавску Бановину у Новом Саду. Скупштина била је посећена од врло лепог броја чланова, те је тиме њен рад и успех увеличан. Нарочиту пажњу заслужило је предавање које је том приликом одржао г. Др Звонимир Краљ в. саветник и шеф отсека Министарства финансија о занимљивој теми „Досадањи резултати новог катастарског премера“. Предавање које је од присутних чланова најпажљивије саслушано, обухватило је све врсте техничких радова који долазе у обзир код новог премера, а ток тих радова и успех истих илустрован је графиконима и статистичким подацима. Предавање је већ само по себи интересаотно, угледни је предавач на њему својствен начин лако и фундаментално обрадио. Излагања у току предавања и успех истога изазвали су свеопште задовољство целе скупштине.

Предавач је испоручио скупштини топле поздраве г. инж. Станоја Недељковића, Помоћника Министра финансија, као и најбоље жеље за успешно зборовање. Садржај предавања је био овај :

По податцима Опште државне статистике Краљевина Југославија има површину од 247.542 км.² Узгред буди речено ова површина још није тачно утврђена; тако је нпр. податак којег за сада може дати катастар скоро за 9000 км² мањи. (Леополд Пивк упада: „Дајте ту земљу аграру:“ — Веселост):

Код постанка наше државе било је катастарски премерено $\frac{3}{5}$, док $\frac{2}{5}$ или округло 10,000.000 хектара није имало катастар израђен на основу премера. Знамо да је у премерном делу катастар рађен под три законодавства и у више система; да је и тамо на многим местима обнова катастра преко потребна. Али главни задатак био је и остаје тај, да се изврши катастарски премер тамо, где га још уопште није било. Мале раније премерене површине Београда и неких вароши исчезавају пред огромношћу тога задатка.

Време у којему се изводи истакнути задатак могли бисмо рачунати од дава оснивања Генералне дирекције катаста, или од 5 фебруара 1928 год. кад је донет Закон о непосредним порезима, или од дана 12 јануара 1929 год. кад је ступио на снагу закон о катастру земљишта. Најправилније ће бити да ставимо почетак у време кад је 1923 год. примљена Гаус-Кригерова конформна пројекција мередијанских зона, јер од тога доба датира систематско извођење задатка.

Ова је пројекција резултат најмодерније тековине геодеетске науке. Пошто се није могао задовољити захтев науке да код једнога координатнога система за целу државну територију максимална линеарна деформација не би била већа од 0.0001, одабрана су три координатна система, где је у свакому понаособно удовољено реченому захтеву.

Како знамо, основу катастарскога премера чини тригонометријска мрежа, чије су тачке одређене равним правоуглум координатама. Таквом је мрежом покривено до сада 3,276.667 хектара, или отприлике једна трећина задатка. Последње две године свршавана је годишње триангулација за површину преко једнога милијуна хектара. Ако се остаје код истог темпа, тј. без увећања броја труангулатора (просечно 50), биће триангулација извршена у року који је прописао за израду катастра Закон о непосредним порезима. Просечни капацитет свакога триангулатера је годишње око 25 000 ха, што је — без анализирања — импозантна цифра. Трошкови триангулације у 1932 г. износили су по 1 хектару дин: 1,75.

Да ли је триангулација добра? Теренски подаци триангулације јесу мерења. Мерења нису никада проста од грешака, па ни мерења прецизним теодолитима, па ма колико их пута поновили. Истиниту вредност тражених величина, и по њима срачунатих координата, никада не можемо знати. Стога тражимо највероватније вредности служећи се методом изједначења. Метода изједначења није ни аксиомни математички доказ, већ само једна теорија, коју треба да освешта пракса. Триангулација ће бити добра, ако код везивања полигона на њезине тачке не нађемо грешке које би биле ван очекиваних оступања код мерења углова и страна. До сада није у ниједној премереној општини наступило систематско подужно линеарно оступање полигоних влакова услед систематске грешке у триангулацији. Још мање су нађене било какве грубе грешке. Тиме је дат практични одговор на питање о доброту триангулације. Стручни одговор такође потпуно задовољава: оступања дефинитивно оријентисаних праваца много су мања од оних која дозвољава Правилник.

По програму за 1933 годину покриће се тригонометријском мрежом даља површина од 1,040.000 хектара.

Због потпуности приказа наводим да тригонометријски одељак изводи од 1930 г. и прецизни нивелман влакова 2 и 3 реда. Изнивелано је око 6.000 км. нивелманских влакова.

За детаљни катастарски премер предвиђене су Правилницима разне методе, чак и снимање геодетским сталом. Међутим у пракси се проводи по правилу снимање варошких грађевинских рејона ортогоналном методом, а ван варошких делова и сеоских атарева тахиметријом. Има дакако мањих оступања од овога принципа, комбиновања.

Правилнички прописи о дозвољеним оступањима полигоне и линијске мреже, о контролисању ортогоналнога снимања фронтovima и косим одмерањима, довољно су строги, па је тачност ове методе ван дискусије.

Знам да у крајевима, где делују присутни колеге, постоји неповерење спрам тахиметрије. Теоријскога оправдања за то нема. Ради се само о томе, са којом тачношћу можемо мерити хоризонталне углове, а исто тако да ли их са дозвољеном тачношћу можемо нанети на план; даље са којом тачношћу можемо оптички одредити одстојања појединих детаљних тачака и како да их нанесемо на план. Има прецизних инструмената тахиметара и прецизних транспортера

који истакнутим захтевима потпуно задовољавају. Са таквим је инструментима рађено прошле године на премеру Београда.

Код тахиметријских радова осталог катастарскога премера јесу у употреби мање тачни ауторедукциони тахиметри, где су за дужине дозвољена оступања 0'25 м на 100 м, и транспортери који носе углове са тачношћу 2 минуте, а дужине са 0'1 милиметра (што чини у размери 1 : 2500 фактичних 0'25 м). Обзиром на вредности земљишта и сврхе, којима имају да служе ови планови, то је довољна тачност.

Контролисања планова врше се фронтима, а сем тога уздужним профилима. По правилу резултати контролисања задовољавају. Ако се појаве недозвољена оступања, мора се снимање поновити. Најречитији доказ, како се тахиметријом може добити добар план је случај оне општине, коју је израдио један цивилни геометар. Случај је познат, јер је једини. Комисија, која је вршила контролу није нашла ни један погрешни фронт, нити један пресек профила са међном линијом, где би било недозвољенога оступања.

Од уводно наведенога задатка обављен је детаљни катастарски премер на површини од 1,435.516 хектара. Трошкови овога премера износили су за радове до 1931 год. по једном хектару Дин: 90 — у 1931 години Дин: 65.—, а у 1932 год. Дин: 52.—

У овој години треба да се по програму премери 726.675 ха.

У 1932 год. почели су радови са 300 групе, а свршили са 370. Персонал још увек пристиже, тако да ће максимални број, и то већ идуће године, бити 500 група. Рачун се да ће резултат једногодишњег премера тада бити један милијун хектара. По овој прогнози не ће се моћи премер завршити у познатом законском року, али ће свакако унутар тога рока бити поседнути задњи срезиви.

За две општине израђени су планови на основу снимања из ваздуха. Планови — благо речено — нису бољи од оних, који су добивени терестичким снимањем, а сем тога су много скупљи.

Из наведених података видимо да — по обиму и значењу — велико културно дело није више само сан, да је прешло стадиј порођајних мука, да се развија и ближи своме завршетку. После предавања,

Међу важнија питања која су решавана на скупштини долази решење да се заостаци на чланским улозима у години 1931 имају убрати од чланова у висини од 50%₀, а новац

има се уложити у посебан фонд за потпомагање чланова и њихових породица у случају потребе. Решено је даље да се за појачање тога фонда уз месечну чланарину од свакога члана наплаћује још по 2 динара као прилог за речени фонд.

За наступајућу друштвену годину изабрана је нова управа и то: **г. Видак Степа, почасни претседник Удружења** и цив. овл. геометар у Новом Саду за претседника, **Казимировић Гаврило** овл. цив. геометар из Ирига за потпретседника, **г. Кужник Мате** катастр. геометар за секретара, **Антуловић Антун** за благајника. У надзорни одбор изабрани су **г. г. Пин Паја** овл. цив. геометар из Вел. Бечкерека, **Мартинић Славко** овл. цив. геометар из Н. Сада и **Пивк Леополд** цив. геометар из Н. Сада.

У току скупштине а нарочито међу евентуалијама расправљене су неповољне прилике са којима се боре цив. геометри, нарочито јер се појављује **нелојална конкуренција** колега те се чини немогуће и несмислено обарање цена. Стављено је у дужност новој Управи да нађе могућности да се овоме стане на пут, те да се заштите интереси цивил. геометара.

Нарочито се је заинтересовала скупштина за реферат новог претседника *г. Видака* по питању *„Предлога закона о овлашћеним инжињерима у којем је предвиђено да каталогске премере, радове комасације и уређење земљишких заједница у вези са мелиорацијом могу вршити искључиво овл. инжињери*. Овај предлог како је постављен дубоко засеца у интересе геометарског сталежа, те се је у опште чудити како је до њега могло доћи, када је познато да не само у нашој Краљевини него и у другим културним земљама радници на геодетској струци т. ј. геодети и геометри претстављају специјални сталеж који првенствено врши послове геодетске струке. Осим тога поменути предлог прелази преко свих стечених права и одузима право на вршењу геометарских радова и презимања истих и оним нашим колегама који су од увек, а који и данас раде на стварању катастра и других културно техничких тековина, које нам пружа примењивање геодетске науке у пракси. Решено је да се замоли Главна Управа у Београду да на примеран начин учини све, да се овакав предлог одбије и интереси геометарске струке и сталежа достојно заштите.

Скупштини Удружења гоометара и геодета секција Вардарске бановине у Битољу

Удружење геометара и геодета Краљ, Југославије секција за Вардарску бановину одржала је 5 фебруара 1933. год. у просторијама среске Кат. секције у Битољу своју редовну годишњу скупштину.

Скупштину отвара кол. **Мулабдић Неџиб** члан надзорног одбора, пошто је управа секције у оставци са следећим дневним редом:

- 1). *Поздрав.*
- 2). *Извештај управе.*
- 3). *Извештај благајника.*
- 4). *Разрешница широј управи.*
- 5). *Избор нове управе.*
- 6). *Избор делегата за конгрес.*
- 7). *Пишања и предлози.*

За привременог претседника изабрат је **Мулабдић** за секретаре колеге *Илић Франја* и *Бешлазић Салих*, а за овераче записника *Јовановић Милутин*, *Бандевић Наум* и *Бауер Рихард*.

Пре прелаза на дневни ред упућене су поздравне депеше **Њ. В. Краљу Александру I** и преседнику Главне управе **Удружења** геом. и геодет. народном посланику **г. Милану Мрављу**.

Ради закашњења секретара у оставци кол. *Сосе* прешло се је одмах на 3 тачку дневног реда т.ј. на извештај благајника.

Г. Пенчић Чедомир даје исцрпан извештај о стању благајне, из кога се види да су приходи у току године износили 4532.20 дин. док расходи износе 1769.10 дин. готовина благајне износи 2763.10

Извештај благајника једногласно је примљен.

Кол. *Мулабдић* у име свих чланова захваљује се кол. *Пенчићу* на агилном и пожртвованом раду у вршењу дужности, благајника **Г. Соса** даје следећи извештај о раду управе:

Колеге:

Међу извештаје управног одбора спада у првом реду извештај претседника и секретара, који је овде спојен уједно.

Немам намеру да износим и захвалим неке нарочите заслуге управе, која је водила ову секцију нашега удружења за једну годину дана. Изнећу Вам само хронолошким редом

ово што је урађено, а Вашем часном суду остављам да процени вредност тога рада.

14. фебруара 1932 г. одржана је констатирајућа скупштина ове секције, а 26-II 1932 г. достављени су Гл. управи закључци и захтеви наше констатирајуће скупштине, који су отштампани у другом броју гласника за минулу год.

20-II 1932 г. одржана је прва редовна седница свих чланова друштва, на којој су расправљани текући послови, а увече је приређен другарски испраћај колеге *Лончарића*, који је телеграфски премештен у Пећ.

27-II одржата је прва одборска седница на којој је разговарано о допису Гл. управе, и послато упуство колегама у Скопље да се организују поред редовних послова.

6-III о. г. одржата је II одборска седница на којој је дискутовано о меморандуму, који је упућен Мин. финансија од стране Гл. управе, а у коме се тражи укидање паушала.

После ове седнице разишли смо се на теренске радове где смо се задржали до 1 новембра и зато време одржана је: 5. јуна III седница свих чланова на којој је на мјесто премештеног II потпредседника г. *Анђелића* изабран г. *Јауковић*, а на место г. *Лончарића* чл. надзорног одбора изабрат је г. *Мулабдић*. Уједно је донета резолуција да се ради на укидању паушала

1-XII одржата је седница свих чланова. Од важнијих закључака на овој седници доношено је да се приреди као и прошле год. и у исти дан забава у корист незапослених радника.

15-I 1933 г. одржана је V. редовна седница, на којој је одбор за забаву поднео извештај о успеху исте. Овој седници су били присутни сви службеници Кат. секције у Битољу.

17-I одржана је VI. Одборска седница на којој је дискутовано о оставци секретара секције, па је решено уз извесну сатисфакцију да исти повуће оставку, и уједно је сазвана Главна годишња скупштина за 5-II 1933 год.

22. јануара одржана је VI и последња седница свих чланова на којој је Управа секције поднела оставку, јер је у питању остала у мањини по предмету оставке секретара. Уједно је год. скупштина претворена у ванредну са истим дневним редом. Као главна заслуга сем ових редовних седница и послова, секција је извршила организацију велике геом. забаве одржане 8-I 1933. која је имала велики материјални и морални успех.

Сарађивано је на гласнику. Администрација је вршена уредно. Чланарина је прикупљена на задовољство чланова и Гл. управе.

Можда би управа у своме раду имала и више успеха, да није код неких чланова постојала велика апатија и велики песимизам у погледу на Удружење, тако да је велики број чланова пријети иступом из друштва. То мора да се осуди на овоме месту, јер то недоликује зрелим људима. То убија веру код других чланова нашег удружења без икаквих нарочитих разлога.

Много опојени прошлогодишњим успехом на конгресу помислили су да је тиме учињено све и да је удружење више излишно. То је заблуда које се морамо канити, јер наше друштво има и сувише непријатеља, да би могло мирно опстати. Опрезност је потребна, а још више мудрост и ја у име управе која вам се захваљује на једногодишњем поверењу желим да победима овој скупштини само мудрост и опрезност.

Извештај о раду управе је примљен.

Разрешница старој управи је дата без икакве дискусије,

За избор нове управе **наименован** је кандидациони одбор у којег су ушли кол. *Миљанић, Церовић, Ленчић и Бешлагић*

Од стране кандидационог одбора биле су поднешене две листе које су се разликовале само у председничком месту, што на једној је био г. Миљанић, а на другој г. Соса. Пошто г. Соса уступа председничко место, изброта је једногласно следећа листа:

Претседник **Миљанић Аким.**

Потпретседник **Шилић Иван.**

Секретар **Бешлагић Салих.**

Економ **Тасић Тананасије.**

Чланови управе: *Раис Рихард, Куршовић Светомир, Далијагић Целал, Тријковић Раденко.*

Чланови надзор. одбора: *Мулабдић Неџиб, Јовановић Милушин, Пешаљ Милинко.*

Заменици Надзор. одбора, *Миловановић Михајло, Консташиновић Светомир, Војиновић Радован.*

Око избора делегата развила се је велика дискусија у којој су учествовали: Кол. *Мулобдић, Јауковић, Соса, Миљанић, Бауер, Церовић, Пешал, Шћейановић* и др.

На предлог кол. *Церовића* да се кандидују четири делегата што се прима. Кандидовани су кол. *Миљанић*, *Соса*, *Церовић*, *Пенчић*.

Изабрани су следећи делегати.

Миљанић *Аким*, *Церовић* *Лазар* и *Пенчић* *Чедомир*.

После гласања г. *Миљанић* даје реч г. *Пенчићу*.

Г. *Пенчић* чита допис главне Управе из којег се види да Гл. управа потражује 50% члдарине од уписаних чланова, а не према броју наплаћене чланарине, те уједно апелује на управу секције да јој се пошаље што више свота, јер да иста има велике расходе. Г. *Пенчић* затим констатује да Главној управи припада свота од 860 дин. од прикупљене чланарине. На предлог г. *Миљанића* да се по исплаћеном путном трошку делегатима пошаље сва имовина благајне Главној управи, што се од стране скупштине једнодушно прима

Г. *Јауковић* ставља питање какво становиште и с каквим предлозима иду делегати на конгрес? Да ли ће се делегатима дати одрешене руке као што је то и до сада било или би им требало дати нарочите директиве којих би се приликом заседања скупштине морали држати?

Око питања г. *Јауковића* настаје велика дискусија, у којој учествују г. г. *Јауковић*, *Соса*, *Пенчић*, *Миљанић* и *Церовић*. *Соса* примећује да на конгресу нарочито треба повести рачуна о раду и животним условима геометара на новом премеру. По овој ствари решено је да се изабере један одбор који има да састави једну резолуцију, која би се имала послати главној Управи с молбом да се о истој расправља на годишњој скупштини. У одбор су ушли: *Јауковић*, *Церовић*, *Соса*, *Пенчић* и *Миљанић*.

Г. *Миљанић* је мишљења да се на конгресу предложи као засебна тачка бирање почасних чланова, и што се једногласно прима. Г. *Миљанићу* ставља се у дужност да о тој тачци на конгресу поведе рачуна.

Поред свега горе наведеног дискутовано је и о раду Гл. управе у прошлој години, у чему су се сви учесници скупштине сложили да се Гл. управи за њен пожртвован рад искаже највећа захвала и пуно поверење. Затим је донесена следећа резолуција.

РЕЗОЛУЦИЈА

Геометри Вардарске Бановине на својој годишњој скупштини од 5 фебруара ове године донели су следећу резолуцију:

Из дана у дан геометарски сталеж ради под све тежим увјетима за рад и живот, који су постали толико тешки, да је у последње време узела великог маха међу геометрима једна опасна болест - туберкулоза. Од ове болести умире годишње 2% геометара; а 90% смртних случајева међу геометрима је од те болести. Она се све више шири, тако да од ње болује преко 20% геометара на новом премеру.

Да би се ова ужасна опасност локализовала и спречила, тражимо следеће:

1) Да се укине паушал, како би се избегла конкуренција међу људима, који деле зло и добро нашег позива; јер та конкуренција само шкоди државним интересима; јер посао нема ону вредност, коју би имао под нормалним приликама.

2) Да се укине једна пракса која се до сад спроводила, а то је повишавање радног времена за 2 радна часа с пролећа сваке године.

3) Да се укине досадашње канцелариско радно време које одобрава службенику 1 сат одмора за ручак, наравно заједно са ручком.

4) Да се заведе једно нормално радно време за летњу сезону, а не досадашње од изласка до заласка сунца.

5) Да се више не практикује наплаћивање ствари која су дугом упорабом ринирани, а не непажњом службеника (случај, амрела и панглика и т. д. у битолској Секцији).

6) Да се геометрима који раде дуги низ година у јужним крајевима, а желе да се преместе, изађе у сусрет.

7) Да се регулише једанпут питање сеобених трошкова геометара на новом премеру, како се неби излагали великим материјалним жртвама у случају премештаја.

8) Да се води рачуна о правовременом и правилном унапређењу геометара специјално на новом премеру.

9) Да се обрати пажња на правилна и правовремено обрачунавање другог дела паушала.

10) Да се укину све норме у погледу радног успеха геометара као заклетих државних службеника, а да се једпут отпочне рачунати са савешћу истих; што би несумњиво допринело побољшању геометарског стања и држав. интереса; јер би несавесни службеници лакше упали у очи и искусили законске последице.

11) Да се да прилика свима онима који болују од поменутих болести, да се лече у специјалним болницама и да се наравно повуку са теренског рада, како сем осталог неби долазећи у додицај са здравим колегама ширили ову опасну болест.

12) На овој резолуцији тражимо засебну тачку дневног реда на Главној годишњој скупштини у Љубљани; а опширан реферат поднеће делегати ове Секције о теми „Животни услови геометара на новом премеру“, у којим ће бити детаљно разрађена свака од ових тачака“.

13) Тражимо да се преко нашег гласила упознају све колеге са њом.

Скупштина Удружења геометара и геодета: »секција Београд«.

Редовне годишње скупштине Удружења геометара и геодета Краљевине Југославије секција „Београд“ одржала је на дан 12 фебруара 1933 год. у Београду.

Скупштина је одржана у сали Сред. тех. шкоље у Београду и рад је почео око 9 часова пре подне. Седници су присуствовали делегати из свих одељака ове секције као и почасни претседник геод. ђенерал г. Стеван Бошковић; који је био бурно поздрављен.

Претседник секције г. Владимир Лековић узима реч, поздравља присутне, захваљује се на лепом одзиву и оцртава значај нашег удружења и рада као и значај улоге геометара у јавном животу и каже:

У времену кад је свесност о моћи јединства и организације достигла своју кулминацију када су и они најситнији и најкрупнији видели свој спас у стварању заједничког јединственог фронта, заснованог на класним стубовима, Југословенски геометри и геодети, тек тада су увидели да их подвојеност води пропасти. Тек тада су отворили очи и под притиском својих осећаја ујединили се, свесни да се тако најбоље служи добру отаџбине, друштва и сваког појединца.

Наша је организација можда једина, где су се сви људи, једне струке, па били они у државној, или самоуправној служби нашли окупљени у једној организацији. Затим говори о Удружењу и каже: „Оно треба да буде наша заједничка моћ.

Наш циљ треба да буде његов прогрес, да би његовим прогресом уздигли свој. Година дена је од како смо братски претресли питања, која задару у наше животе и нашу заједничку и појединачну будућност.

Независно од тога, наш рад скопчан је са интересима наше државне заједнице, којој ми претстављамо сопствене интересе“. Затим предлаже да се Њ. В. Краљу Александру I упуту поздравна депеша следеће садржине:

„Чланови београдске секције Удружења геом. и геодета сакупљени на својој годишњој скупштини, пре него што започну рад шаљу Вашем Величанству поздраве и изразе поданичке оданости.

Свесни тегаба око стварања Велике Југославије ми смо готови све дати за њен опстанак и прогрес. У то име нека живи Ваше Величанство и Ваш Краљевски Дом“. Затим предлаже да се упуте поздравни телеграм: Министру финансија г. Милораду Ђорђевићу, првом помоћнику министарства финансија г. Сћаноју Недељкавићу и председнику Главне управе нашег Удружења посланику г. Милану Мрављу, што скупштина са акламацијом прима.

Затим позива да се ода пошта умрлим члановима нашег Удружења: Димитријевићу, Влашићу, Цинцовићу, Раслапчевићу, Вујичићу — слава им! скупштина устајањем одае им пошту.

Даје реч секретару, да прочита извештај управног одбора о раду удружења.

Г. Мирко Кожуљ први секретар чита извештај управног одбора, који гласи:

„Након скупштине и конгреса Удружења, одржана је конституирајућа скупштина секције „Београд“. Удружења ге-

ометара и геодета у Смедеревској Паланци 27 марта 1932 год. Изабрата управа секција имала је бити претставник свих одељака ове секције. После пријема дужности управа секције имала је као најглавнију тачку свога програма организовање под одељака, што је ишло не тако глатко, ко што се је очекивало. Најзад основани су пододељци са седиштем у Крагујевцу са Рачом Крагујевачком, Лазаревцу, Љигу, Гор. Милановцу, Мионици Ваљевској, Жабарима, Шапцу, Владимирцима, Каменици, Голубцу и Вел. Орашју. Управа секције имала је да спроведе у живот жеље чланова изражене у резолуцији донетој на годишњој скупштини и у преставкама појединих одељака. Она је одмах предузела кораке и упутила преко Главне управе резолуцију Министру финансија 1) *по ишћању ишаушалног додатка за теренски рад*, 2) *Да се указаним чиновницима не постављају шефови секција техн. дневничари*. 3) *Да се донесе закон о геометријским коморама*. Главна управа како смо тачно обавештени предузела је све кораке да ове жеље спроведе у живот. Но у томе је имала великих тешкоћа као што смо доцније већ видели.

Управа секције предузела је преко Главне управе кораке у погледу одређивања радног времена на терену. Сви одељци упутили су претставке у коме износу да радно време на терену износи око 16 h. Даље упутила је Главној управи, а по достави одељака претставке у погледу измене појединих чланова Правилника 9810 о додатку за теренски рад.

У мају месецу предузете су мере преко Главне управе да се скрати радно време у канцеларији, што је по интервенцији Главне управе и учињено.

У току прошле године, донет је закон о Средњим техн. школама, који је омогућио будућим генерацијама упис на факултет, ма да морамо жалити што је унесена таква одредба да је то право украћено онима који су завршили раније Сред. техн. школу.

Са задовољством можемо констатовати да је шестомесечни курс г. проф. Свишчева после доношења овог закона обустављен. Управа секције стајала је на становишту да се свима онима који се пртстављају геометри, а то нису ускрати то; пошто тиме профранишу и струку и позив геометра, а чији је број веома велики па стоји на становишту да треба у свим техничким гранама да се уведе домаћа техничка радна снага. Овај рад идентичан је са радом Главне управе која је

и преко „Гласника“ и преко секција и свих овлашћених цивилних геометара чинила да се у после само и искључиво дипломиране геометре и геодете.

У вези овога покренуто је поновно питање доношења Закона о геометарским коморама што је било речи и на скупштини у Смед. Паланци, те је секција упутила преставку Главној управи да поновно интервенише код Одељења катастра, да се то питање једном регулише. *По ишћању пошављења шехн. дневничара и млађих чиновника за шефове Среских катастар. секција, секција је обавештена од Главне управе да је ова интервенисала код Одељења катастра где је добила одговор да таквих случајева нема.*

Управа секције на основу решења скупштине у Смед. Паланци обратила се Главној управи смолбом да се једном реши питање исплате београдског додатка свим геометрима на новом катастра. премеру, пошто су постављена у Београду а неисплаћују се нити београдски додаток нити селидбени трошкови. Обавештени смо да је Главна управа по том питању поднела претставку Министарству финансија, али нема ни до данас дефинитивног решења.

На крају извештаја констатујемо да се поједини одељци нису одазвали својој дужности, а тиме су природно омели бољи рад секцијске управе као и Главне управе удружења. Са купљењем чланарине ишло је врло слабо. Неки су одељци ишли чак дотле да нису у 1932 год. уплаћивали чланарину, него су то тек учинили у 1933, а има и таквих који су били раније чланови и за целу 1932 год нису уплаћивали чланарину него се 1933 год. уписују као нови чланови“.

По прочитаном извештају г. Кожуљ примећује да је прочитао предњи извештај, који нију његова својина, осуђује рад управе, а специјално обара кривицу на претседника г. Лековића за сав нерад и неуспех, признајући да није било успеха. Са друге стране мишљења је да се није могао получити очекивани успех рада немогућег контакта између појединих чланова управе.

Уместо осутног благајника г-це *Зоре Чакширлијевић* подноси благајнички извештај г-ца *Зора Васиљевић*, која је у неколико речи изнела стање благајне у погледу њених прихода и расхода.

Уместо извештаја надзорног одбора узима реч г. *Благоша Радусиновић*, који каже да није имао прилике да де-

таљније провери рад управе, једино је констатовао да су расходи благајне учињени према стварној потреби и исправно и да садашње стање одговара стварности.

На критику г. Кожуља одговара г. П. Нешић, који каже да је очигледно свима да данашња управа није ништа урадила и предлаже прелаз на дневни ред.

Г. Меденица слаже се у свему са предговорницима и мисли да је најјачи разлог за слаб успех управе разбацаност чланова управе.

Г. В. Лековић брани положај садашње управе и обара кривицу на нехат појединих одељака, а специјално да се нису одазвали до пред крај године одељак у Аранђеловац, односно Лазаревац где је био и п. председник и секретар. Г. А. Дилберовић стаје на страну управе наводећи да је управа дала све што је могла да даде, али да није наишла на одзив Главне управе, онако како се то очекивало. Г. Гољевић баца у главном кривицу на појединце, који се даду повести за ситницама, а запостављају интерес заједнице. Замера управи „Б. С.“ да није довољно умела да заштити ауторитет својих чланова. Наводи зато пример да су извесни службеници прошле године у Смед. Паланци обећени као да саботирају посао; и ма да тога није било, управа Б. С. није се трудила да то докаже на меродавном месту.

Г. Лековић одговара да су чињени покушаји по овој ствари код Главне управе, али Главна управа није ништа известила о подузетим корацима управу секције. Г. Дим. Милачић у име претседника Главне управе поздравља скупштину и жели сваки успех у раду, извињавајући претседника, да није могао присуствовати поред најбоље воље, јер је био заузет хитним послом, у свом изборном округу.

Жали што су пали овако неосновани приговара на управу београдске секције од стране г. г. Кожула и Меденице. Није крива секција београд што чланови управе по одељцима нису скоро ништа радили, тако да за 7 месеци прикупили су свега 4000 динара, чланови Гл. управе морали су да за свој новац штампају „Гласник“. Од 400 чланова секције Београд нико за читаву годину није написао ни један једини чланак. Одељци се нису у опште обраћали секцији. Једино је радио колико је могао г. Лековић са члановима управе у Крагујевцу са Паланком и Гор. Милановцем, а ви то ето називате диктатуром, значи да онај који ради врши диктатуру, а заиста

онај који не ради, не врши никакву диктатуру. Шта је Гл. управа урадила видећемо на конгресу, напомиње да нико од критичара није критиковао стварни рад секције, изузев г. Тољевића. Секција је учинила све што је могла. Постоји једини начин за акцију, а то је легални. Неможе управа радити нити имати успеха, ако сви чланови не врше своју дужност, а ја констатујем да многи нису савесно вршили своју дужност.

Г. *Лековић* тражи да се поднесу пуномоћја пред верификациони одбор, у који предлаже 5 чланова г. г. *Б. Радусиновића, Шћејановића, Левиа, Фалашова и Панића* — скупштина усваја.

Одбор је после 5 минута изјавио да има 158 исправних пуномоћја. Неки су одељци (*Лазаревац, Крагујевац*) поднели пријавне листе уместо пуномоћја.

Г. *Мориц Леви* као члан верификационог одбора и члан одељка *Лазаревац* изјављује: да услед спречености није се могло констатовати који ће чланови ићи на скупштину, те да су решили, да имају важности пријавне листе уместо пуномоћја, са оригиналним потписима од 55 чланова одељка *Лазаревац* који су своје обавезе према удружењу испунили, па тражи да скупштина уважи бирачко право 55-торице чланова одељка *Лазаревац*.

Пред. Лековић оспорава вредност пријава уместо пуномоћја, али ставља на гласање предлог г. *Левиа*, напомињући да се коси са чл. 56 Правила удружења (чит чл. 56), дозвољавајући да сваки присутни употреби највише 3, како правла предвиђају, да се неби схватило, да је неком стало до пребројавања.

Пред. Лековић тражи разрешницу старе управе и предлаже избор нове управе што се једногласно прима. У кандидациони одбор предлаже следећа лица: за Љиг г. г. *Радусиновића, Шћејановића и Дилберовића*; за Крагујевац, *С. Јанковића и Б. Панића*; за *Лазаревац* *Лишка, Левиа и Миленшијевића*, за Београд: *Појовића и Милачића*; за В. Орашје: *Рашовића и Чубрила*; за Мионицу: *Павића*; за Каменицу: *Тойчагића*; за Голубац: *Дракулића*; за Жабаре: *Фочића—Перића*; за Рачу: *Тобијаса и Фалашова*. Скупштина прима предложени кандидациони одбор.

После 15 минута саопштава се листа, у којој су постављена два кандидата за претседника *Д. Лишка и В. Лековић*, а у погледу осталих чланова постигнута је сагласност.

Тако је стављен избор председника на тајно гласање у коме побеђује *Лековић* са 171 глас према 95 гласова, колико је имао г. *Лишка*. За време гласања долазило је до честих несугласица и испада.

Листа изгледа овако :

Председник *Владимир Лековић*; потпредседник, *Антун Перчић*; 1) секретар, *Леви Мориц*; 2) секретар, *Иван Фалатов*; благајник, г-ца *Надежда Чабак*;

Надзорни одбор :

Лука Јагер, Лео Маршанић, Мурадиф Џинић,

Управни одбор :

Десимир Савић, Баховец Станко, Топчагић Мустафа, Радусиновић Благота, Радић Лука, Конфорти Јерохан, Панић Божедар, Марковић Живорад.

Делегати при главној управи :

Миловановић Милован и Шандоровић Живојин.

Председник закључује скупштину у 1:15 стиме да се настави у 15:30.

Наставак скупштине у 15:30 час.

Председник саопштава да је на дневном реду избор делегата за Главну годишњу скупштину.

Г. Мориц Леви изјављује: да се не може примити положаја I секретара образлажући тиме што г. *Лишка* није изабран. Скупштина прима оставку г. *Леви*а и именује за I секретара г. *Фалатова*, а за другог г. *Шћеповића*. Прелази се на избор делегата.

Настаје дискусија у којој учествују: *Лековић, Панић, Благојевић, Појовић, Буљић, Фалајшов, Лишка, Милачић и Шћейановић*. Након дискусије решено је да се изврши избор делегата по одељцима. Да од прилике дође на 15 чланова један делегат, јер материјалне прилике не дозвољавају пуни број делегата. Одлучује се да се изабере 24 делегата. За Љиг: *Поднара, Дилберовића и Ракчевића*; за Рачу и Крагујевац: *Лековића, Панића, Фалајшова, Грђића и Пајера*; за Лазаревац: *Лишка, Кожуљ и Ленчек*; за Мионицу *Павића*; за Каменицу *Тойчагћа*; за Жабаре *Мајте-Фочић Перић*; за В. Орашје *Рашовића*; За Горњи Милановац *Маринковић и Довган*; за Голубац *Косановић*; за Београд *Др. Звонимира Краља, г-цу Чабак, Анђоловића, Миловановића, Маршанића*. Заменици

Томангелов и Вуковић. Овако састављена листа делегата једногласно је примљена.

Г. Булић предлаже да се Секција обрати Гл. управи да поради да се добије повластица у четврт цене.

Г. Дракуљевић предлаже да се исто да прикупљања чланарине измени, захтева тешњу везу између одељака и секцијске управе.

Г. Дракуљевић жали се да се паушал одузима за време годишњег одмора, ма да то правилник није предвидео.

Г. Зија-Зулфикар-Пашић жали се на одузимање новаца за наплату материјала и захтева да Секција предузме кораке, да се по томе нешто уради, како неби већ упропашћени материјал, са којим се ради годинама плаћали као нов и више.

Г. Дилберовић пита дали су били саслушани колеге који су се били одазвали и присуствовали седници Одељка у Гор. Милановцу. Дали је секцији познато да је инспектор Јагер извршио саслушање за 7 чланова који су присуствовали седници, постављају им питања:

1) Јеси ли био на збору? Шта си говорио?

2) *Зашто не радиш по Уредби и не дајеш веће резултате* и т. д. и т. д. Пре свега збор није имао никакав други циљ, да само и искључиво да се сакупи чланарина, да се омогући издавање Гласника, једном речју чисто унутрашње питање је организације и рада удружења. Збор је био од стране полиције одобрен.

Питамо се како је дошло до Одељења и ко је доставио које-какве измишљотине. Да ли је секцијска управа или Гл. управа предузела какве кораке по овоме. Затим предлаже да се преко лета чешће састају.

Након тога развила се дискусија о иаплаћивању материјала, о правилнику за теренски рад, а даље о прековременом задржавању у зимској сезони на терену, па су ставили секцији у дужност, да по свим овим питањима предузме кораке.

Претседник Лековић обећава, да ће по свим овим питањима предузети потребне кораке. Захваљује се колегама и молио их да увек имају пред очима опште интересе, да помогну секцији у раду, да савесно врше своју дужност, па да секцију на време обавештавају по свим питањима, где је потребна интервенција управе.

Скупштина је завршила рад у 8 30 час.

Скупштина Удружења геометара и геодета секције зетске бановине у Ђаковици

Геометри, зетске бановине одржали су свој годишњи скуп са следећим дневним редом:

- 1) Извештај управног и надзорног одбора,
- 2) Давање разрешнице старој и бирање нове управе,
- 3) Бирање делегата за конгрес и давање инструкција истима.
- 4) Евентуалије.

Скупштину је отворио и председавао јој г. Душан Поповић председник секције поздрављајући присутне.

— Скупштина је текла својим нормалним током. Поднесени су писмени извештаји управног и надзорног одбора. Стање благајне је овако: Актива је 1885.— а 300.— динара отпада на потпорни фонд.

Извештаји нису прошли без примедба. У главнор критикован је мршав рад Управе, који није уродио најбољим плодом.

Напоследку су сви извештаји примљени и старој управи дата разрешница. Одмах се приступило бирању нове управе. Оно је обављено појединачно и резултат његов је следећи:

Управни Одбор

Претседник: Душан Поповић,
П. претседник: Иван Ројић,
Секренар: Слободан Анђелић,
Благајник: Исмет Агановић,

Надзорни Одбор

Претседник: Мехмед Бисић,
Чланови: Стеван Тоскић и Бора Хаџи-Стевић
И као стални делегат: Урош Крговић,

На дневном реду је бирање делегата за конгрес.

Како ова секција има 32 редовна члана, то према правилима има право на 3 делегата. Материјално онемогућени скупштина је решила да пошаље само 2. Један од ове двојице ће имати и треће пуномоћије као трећег делегата. Као делегати ове секције изабрани су Драгићевић, Анђелић и Лимић. Лимић као трећи по реду изабрани делегат даће своје пуномоћије по вољи једном од ове двојице делегата т.ј. Драгићевићу или Анђелићу сходно одлуци скупштине.

Бирање је обављено јавно појединачним гласањем. За сваког делегата одређена је сума по 800 дин., дакле 1600.—
Стим је завршен дефинитиван избор.

У дискусији у следећим тачкама дневног реда т. ј. давање инструкција делегатима и евентуалије узеле су све колеге великог учешћа.

Критикован је у првом реду правилник о теренском додатку уопште и његово неправилно примењивање. (Продужење теренске сезоне, а с тим умањење минимума, одузимање 10% тер. додатка, који је већ зарађен) *одузимање за дане одмора (случај свако код ове секције); ко се све може снајти с стручним особљем како каже у правил. о терен. додатку и ш. д.*

Даље. Додирнуто је питање премештаја у кат. управе и коме треба првенствено излазити у сусрет.

Споменуто је и то како г. г-курсисти са мањом школом спремом и са мање година службе имају веће припадљивости, а нарочито код техничких дневничара.

У тој сврху образован је одбор (управа), коме је дао задатак да прикупи сва питања и предлоге у виду резолуције и поднесу Главној управи на даљи поступак.

Делегатима ће даћи у томе правцу инструкције како би нас на конгресу што боље заслужили.

Годишњица трагичне смрти геометра Милинка Вешовића

Још нам свима стоји у свежој успомени трагична смрт колеге Милинка Вешовића. 13 јануара 1932 год. навршила се је година дана од како га је зликовачка рука отргла из наше средине. Од дана његове трагичне смрти, која је све нас поразила и која је на све нас његове колеге, који смо га познавали, деловала као гром из ведре неба, нисмо и имали мира. Од дана овог свирепог и грозног убиства, па зачитаву годину дана, у жељи да правда буде задовољена, а свирепог убицу постигне заслужена казна, нисмо жалили ни труда, ни времена, свако је чинио, колико је могао, у трагању за убицом и помагању власти, али ето на крају године, морали смо се разочарати и ми његове колеге и његова породица, јер нисмо добили бар моралну утеху.

Да би очували трајну успомену на покојног Милинка, још одмах после његове трагичне смрти уписали смо га за члана утемељача Удружења геометра и геодета; а на трагични дан годишњице подигли му љеп споменик, од белог мермера висок 2 метра. На споменику је написано: *Милинко П Вешовић, геометар рођен 1908 год. у Машешеву у Црној Гори, убијен ноћу*

између 12 и 13 јануара 1932 год. у Великој Плани. Споменик подигоше другови.

Споменик је откривен тачно на дан годишњице.

После парастоса у цркви извршено је освећење споменика.

Након тога, са неколико речи геом. Милачић говорио је о покојном Вешовићу, а затим се захваљује свима онима, који су ма чиме допринели, како око расветљења убиства, тако и око подизања споменика. Специјал о

Споменик Милинка Вешовића у В. Орашју

упућује захвалница судији среског суда г. Антонијевићу и каже; " свестан сам да је г. Антонијевић вршио своју дужност, али поред дужности постоји још и добра воља, а поред писаног закона постоји — и суд јавности, који је рекао да је г. Антонијевић, савестно, са пуно воље труда и енергије чинио све да правда буде задовољена, па нека прими нашу искрену захвалност".

Брат покојников, Мирко Вешовић такође се захвалио геометрима што се тако видно засведочили колико су волели покојног Милинка.

Овиме смо ми његове колеге овековечили своју успомену на покојног Милинка и показали колико је међу нама био омиљен, цењен и вољен.

Јавна захвалност: — После пуне године дана од дана убиства нашега брата геометра Милинка Вешовића и након толиког нестрпљивог очекивања да правда буде задовољена, када смо се страшно морали разочарати и после тешког бола и туге, остаје нам као најтоплија утеха и једина сатисфакција изванредна другарска пажња коју су показали г. г. геометри и према успомени пок. Милинка и према породици. И то сви без разлике, како они из Великог Орашја, који су просто преузели дужности породице и за сахрану, и за држање помена и парастоса и најзад за подизање споменика тако и сви други. Са подизањем споменика они су још једаред видно показали своју ретку другарску љубав и везали за будућа времена и своју успомену на своју жалост за Милинковом трагедијом . . .

Овим путем изјављујемо нашу најдубљу захвалност г. г. геометрима који су ма чиме узели учешћа у овом случају, како оима из Великог Орашја тако и свима другима из Младеновца, Паланке, Пожаревца, Крагујевца и Београда. Напосе захваљујемо управама у Удружења геометара и геодета Краљевине Југославије и геометарске задруге, као и одбору, који су сачињавали г. г. Лука Радић, шеф секције из Вел. Орашја, Десимир Савић, шеф секције из Жабара, Ново Лакић, Благота Рашовић и Димитрије Милачић, геометри, за њихов труд око сакупљања прилога и подизања споменика,

У име породице, Богдан Вешовић, учитељ у Прилепу.

В Е С Т И

† Душан Вујичић

У Државној Болници у Београду умро је Душан Вујичић геометар. Покојни Вујичић рођен је 1904 год. у Борју — Језера, у Црној Гори. Основну школу свршио је у Језерима, а гимназију у Плевљима. Затим је 1931 године свршио Државну средњу техничку школу у Београду. Одмах после завршетка школе постављен је у Одељење катастра у Београду. Доцније је премештен у Аранђеловац, а затим у Мионицу. Покојни Вујичић био је необично добар друг, а вредан чиновник. Умро је у 28 години свог живота, у цвету своје младости, остављајући своју породицу и своје несрећне родитеље да доживотно тугују.

Пок. Вујичић био је необично цењен од својих колега. Свирепа смрт по X-ти пут односи нам у току ове године најбоље другове. Поклонимо се сени пок. Вујичића, нека му је вечан помен.

† Стојановић Стево.

У Мостару је умро геометар Стево Стојановић. Покојни Стојановић рођен је у Приједору 1884 године. Гимназију је учио у Бања-Луци. Завршио је Средњу техничку школу у Сарајеву 1908 год. Одмах после завршетка школе постављен је у Приједору — а доцније у Коњцу где га је рат и затекао. После рата ступио је у службу Министарства финансија и постављен је у евиденцију катастра у Брчком. Одакле је премештен у Бања Луку. Доцније је понова премештен у Мостар, где га је смрт затекла. Извесно време бавио се је цивилном геометарском праксом — док доцније није ступио у државну службу. Умро је млад у 49 години. Као чиновник био је добар и исправан. Дужност је вршио савесно и марљиво. За собом је оставио велику породицу. Поклонимо се сани покојног Стојановића. Слава му!

Баштинска књига за град Београд

— Подела на реоне —

Према прописима Закона о катастру земљишта од 19 децембра 1928 године катастар служи као подлога за праведно опорезовање земљишта, а истовремено и за изразу баштинских књига. Катастарски премер и оснивање земљиних књига врши се по катастарским општинама.

Атар града Београда подељен је решењем Министра финансија на седам катастарских општина (реона). Катастарска општина број 1 обухвата II, III, и IV квартал, катастарска општина број 2 обухвата V и VI квартал, број 3 обухвата XI квартал, број 4 обухвата VII и VIII квартал, број 5 обухвата I, IX и X квартал, број 6 обухвата XIII и XIV квартал, број 7 обухвата XII квартал. Таква територијална подела била је потребна за катастарски премер. Према тој подели земљинска књига града Београда биће подељена на седам главних књига.

Катастарски премер на терену завршен је и већ се приступило изради и умножавању планова као и сређивању свих односних личних и земљинских података, тако да ће се већ наредног пролећа операти једне катастарске општине моћи предати Министарству правде, које ће одредити поверенике за оснивање земљинских књига из реда судија редовних судова. У току 1933 године канцелариски катастарски радови биће потпуно завршени, а у великом делу и оснивање земљинских књига.

До установљења баштинских књига судска потврђења тапија имају исту правну важност коју имају и убаштинјења.

Права на земљишта стичу се, преносе, ограничавају и укидају само и једино уписом у земљинску књигу. И малац права у земљинској књизи није дужан да доказује истинитост овог уписа, јер се увек претпоставља, да је

истинито оно, што је у земљинску књигу уписано.

Главна земљинска књига подељена је на свеске, а свака свеска садржи по 40 до 50 уложака. Сваки уложак састоји се: из пописног листа, власничког листа и теретног листа. У пописни уписују се земљишта са својим ознакама (број парцеле, култура, назив и површина) и стварна права, која су везана са власништвом тих земљишта, а сем тога и све промене које се односе на та земљишта и та права. Све ознаке земљишта морају тачно одговарати катастарским ознакама.

У власнички лист уписује се право власништва (својине) као и ограничења власника у погледу слободног управљања имовином или у погледу располагања са уписаним земљинштима, (на пример малолетност, стечај и тако даље). Сем тога учиниће се ту видљивима забране оптерећења и отуђења, као и друга ограничења, која су предмет упила у теретни лист, а тичу се сваког власника.

Уписи у земљинску књигу врше се само на основу решења земљинско књижног (среског) суда. Та се решења доносе по писменим молбама или по молбама датама на записник код суда.

Сви преноси врше се врло брзо; јер је сваки сопственик већ убаштинјен на целокупно своје непокретно имање. Ако се, на пример продаје једна парцела, она ће се отписати из досадашњег уложка и прописати у уложак купца, уколико он има свој уложак, а уколико га нема, отвориће се за њега нов уложак. Ако се продају сва земљишта уписана у пописном листу једног уложка, уписаће се у власничком листу тог уложка нови власник. У сваком случају уписује се и исправа, на основу које је суд дозволио упис; оверен препис ове исправе оставља се у збирку исправа, а странкама се доставља отправак (препис) судског ре-

шења уз повраћај оригиналне исправе.

Исто тако се поступа код уговора о поклону, променама и деобама. Код уписа заложних права поступак је тако исто једноставан.

Земљишне књиге су јавне. Свак их може бесплатно разгледати као и све уписе у њима, а уз прописану таксу у маркама може добити и жељене изводе.

Поверилац се, разгледајући земљишну књигу може увек уверити, да ли је тражилац кредита заиста кредитно способан, да није можда под старатељством, нема ли већ на његовом имању забране и терета.

За сада је оснивање земљишних књига у току у срезовима мачванском рамском, подунавском, пожаревачком грочнском; врачарском и посавском (Умка). Становништво је лепо примило оснивање земљишних књига.

— Прештампано из Политике —

Нове катарске управе.

Решењем Господиа Министра финансија установљене су нове катастарске Управе са седиштем у Крагујевцу за срезове крагујевачки и гружански, у Аранђеловцу за срез аранђеловачки и орашачки, и Смедеревској Паланци за срезове Јасенички и Велико-орашки.

Катастарска управа у Санском Мосту

Министар финансија решио је да се за Срез сански, на подручју Врбаске финансиске дирекције, образује нова катастарска управа са седиштем у Санском Мосту.

Пензионисани

Указом Њ. В. Краља пензионисани су: *Маврић Јосип*, кат. инспектор и *Шаула Станко*, кат. инспектор у Загребу. *Кошчина Нван*, в. кат. геометар у Бања Луци.

Постављење помоћних геометара

Решењем г. Мин. финансија постављени су за кат. помоћне геометре у 9 положајну групу:

Вуковић Милисав, Лишка Димитраје, Терзић Хусеин, Ждерић Бранко, Сибиновић Стојан, Исак Данон, Мулабећировић Мехмедалија, Арнаутовић Сафет, Поповић Аспарух, Стопар Енгељберт, Стајић Милан, Дилберовић Асим.

Премештај у Фин. дирекцију у Сплит

Г. Маршанић Лавослав. кат. пом. геометар и Хинко Клигер из Одељења у Фин. дирек. у Сплит. Вукашиновић Јован у кат. управу у Сански Мост,

Постављење чиновничких припрвника

Игњатовић Михаило, Илић Благоје, Мајданчић Срећко, Ђоровић Благоје, Ковачевић Стеван, Богдановић Милуан, Лесинков Константин, Розман Иван, Јевитић Дејан, Димитријевић Милорад, Мићић Миленко, Терзић Витомир, Радосављевић Бранислав, Кривић Шериф, Блешић Недељко, Дејановић Никола, Туставић Иван, Јовановић Будимир Ђорђевић Милош.

Владимиру Лековићу

претседнику Удружења геометара и геодета секцији Београд

Господине,

Његово Величанство Краљ примио је са задовољством изразе оданости учесника годишње скупштине београдске секције Удружења геометара и геодета и благоизволео је наредити ми да изјавим захвалност.

В. д. Министра довора,
М. Антић

Питања и одговори

Одговор на питања из свеске бр. 5-6 за 1932 год.

- 1) Сопственици суседних граничних општина морају омеђити своје парцеле. Морају се снимити све граничне међне белеге и унети на плану, као и имена сопственика. Ово се ради истовремене за обе општине.
- 2) Поток није приватна својина, вода је општа својина, има се на обали одредити граница.
- 3) Дозвољено је с тим, да буде осигурана контрола, најбоље иста из које је рачунато и неприступачно остојање.
- 4) Нема, то ниуком случају није дозвољено, такав случај код полигоне мреже не може да наступи изузев у рудницима. У том случају употребљавају се инструментат и висак, и одреди се место пресека, чије се кординате морају срачунати. Чак код линија за детаљисање има се одредити место пресецања и израчунати кординате у оба правца.
- 5) Треба инструментом одредити што је могуће ближе две тачке, поставити кочиће, и ортогоналном методом снимити тражену тачку.
- 6) Не може, железничка пруга је државно добро и једна парцела, има да припадне једној катастарској општини.
- 7) Ако је сопственик воденице и дворишта једно лице, онда ће се парцела нумерисати са једном нумером, но н кад би било више сопственика, парцела мора имати једну нумеру
8. Парцела задржава стару нумеру кроз један.
9. Жељезничка пруга је једна парцела и рачуна се засебно, а пут се рачуна до пруге. Пут преко пруге је само службеност. Рачуна се до пруге као једна парцела. Други део пута од пруге рачуна се као друга парцела.
10. Границе заједничких парцела одређују се само једанпут као и ивични квадрати. Мерење раније општине има се узети као дефинитивна.
11. Пресецање полигоних влакова није дозвољено ни под којим условима, па ни за рачунање чворне тачке.
- 12, Општинска катастарска секција је државно надлештво, а не приватни наслов геометра, па је држава дужна извршити све потребне набавке као за сва надлештва у колико је потребно.
13. Без решења и признанице никаква сума, ни једном државном државним службенику не може бити задржана изузетак чине платни спискови, кад се по њима извесна сума одбија, разуме се да овде постоји наређење.

Власник: за Главну управу **Milan Mravlje**, нар. посланик Народне Скупштине
Уредник: **Dimitrije Milačić**, геометар Odelenja katastra i државних добара
 Сарајевска број 5.

ПОЗИВ

на редовну скупштину

Удружења геометра и геодета Краљ. Југославије,

која ће се одржати 19. и 20. марта 1933 г. у Љубљани.

Почетак скупштине у 8 сати пре подне са следећим

Дневним редом:

- 1.) Поздравна реч претседника;
- 2.) Избор два скупштинска секретара и 3 оверача записника;
- 3.) Извештај управног одбора;
- 4.) Извештај благајника;
- 5.) Извештај надзорног одбора;
- 6.) Разрешница досадашње Главне управе;
- 7.) Избор нове Главне управе;
- 8.) Саопштење листе чланова управног одбора секција;
- 9.) Утврђивање буџета за идућу годину;
- 10.) Избор делегата за међународну федерацију геометра
- 11.) Избор почасних чланова;
- 12.) Животно питање геометара на новом премеру;
- 13.) Комасациони радови и овлашћење за комасационе радове;
- 14.) Колико година треба да проведе у пракси, инжењер, геодета и геометар, док стекне право полагања испита за овлашћеног цивил. геометра.
- 15.) Евентуалије — под овом тачком између осталог справљаће се: доношење закона о геом. коморама, геодетски радови у земљи, увлачење неквалификованог персонала у геодетске радове, нелојална конкуренција у приватној цивилној пракси и т. д.

Секретар
Дим. Мидачић
геометар

Претседник
Милан Мравље
народни посланик